

2026

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each (any twelve)	:	$1 \times 12 = 12$
Q. No. 2 carries 2 marks each (any twelve)	:	$2 \times 12 = 24$
Q. No. 3 carries 4 marks each (any ten)	:	$4 \times 10 = 40$
Q. No. 4 carries 6 marks each (any four)	:	$6 \times 4 = 24$
		<hr/>
		Total = 100

1. Answer the following questions (any twelve) : 1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো বাৰটা) :

নিচের প্রশ্নগুলির উত্তর দাও (যে কোনো বাৰোটো) :

গাহায়াব হোনায সোঁলুফোরনি ফিন হো (জায়খিজায়া মোনজিনে) :

Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ কৰাঁ :

শূন্যস্থান পূৰ্ণ কৰো :

লাঁদাঁ জায়গাখী সূফুঁ :

(a) Gauhati University was established in the year _____.

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় _____ চনত স্থাপন কৰা হৈছিল।

গৌহাটী বিশ্ববিদ্যালয় _____ সালে প্রতিষ্ঠিত হয়েছিল।

গৌহাটী মুলুগ সোলোঁসালিখী _____ বোসোৱাব গায়সননায় জাদোঁমোন।

(b) The name of the first secondary school of Assam is _____.

অসমৰ প্ৰথম মাধ্যমিক বিদ্যালয়খনৰ নাম হ'ল _____।

অসমের প্ৰথম মাধ্যমিক বিদ্যালয়টিৰ নাম হলো _____।

আসামনি গিৰিসিন গেজেরারি ফরায়সালিনি মুডা জাৰায় _____।

(c) The 'World Population Day' is observed on _____.

'বিশ্ব জনসংখ্যা দিবস' _____ তাৰিখে পালন কৰা হয়।

'বিশ্ব জনসংখ্যা দিবস' _____ তাৰিখে পালিত হয়।

'বুহুমনাঁ সুবুঁ সানখোঁ সান'খী ফালিনায় জায়ো _____।

(d) Stimulus has no influence on _____ attention.

_____ মনোযোগত উদ্দীপকৰ কোনো প্ৰভাৱ নাথাকে।

_____ মনোযোগে উদ্দীপকৰ কোনো প্ৰভাৱ থাকে না।

_____ গোসো হোনায়া থুলুঁগা খানাযনি সায়াব জেবো গোহোম খোজ্লেয়া।

(e) Counselling is _____ function of mental hygiene.

পৰামৰ্শদান মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ _____ মূলক কাৰ্য।

পৰামৰ্শদান মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ _____ মূলক কাৰ্য।

বোসো হোনায়া _____ গোসো দেহা সাবসিনি হাৰাফাৰি।

(f) _____ is the positional measure of central tendency.

_____ কেন্দ্ৰীয় প্ৰবণতাৰ স্থানসূচক জোখ।

_____ কেন্দ্ৰীয় প্ৰবণতাৰ স্থানসূচক পৰিমাণ।

_____ আনো মিৰু মোখাঁথাইনি সূগ্ৰাফোরনি থাথাইআৰি।

(g) The insightful method of learning is based on _____ theory.

শিকনৰ অন্তর্দর্শন পদ্ধতি _____ তত্ত্বৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত।

শিখনৰ অন্তর্দর্শন পদ্ধতি _____ তত্ত্বৰ উপৰে প্ৰতিষ্ঠিত।

ইসিঁ নোজোঁৱে সোলোঁনাযনি আদবআ _____ থিরাঁথাইনি সায়াব সোনাৰো।

(h) Attention is not a mental power, but a mental _____.

মনোযোগ এক মানসিক শক্তি নহয়, ই এক মানসিক _____।

মনোযোগ এক মানসিক শক্তি নয়, বরং একটি মানসিক _____।

গোসো হোনায়া মোনসে গোসোআৰি গোহোঁ নডা, নাথায় মোনসে গোসোআ _____।

Answer the following questions in one sentence or in one word :

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ এটা বাক্য বা এটা শব্দত দিয়া :

নিচের প্রশ্নগুলির উত্তর একটি বাক্য বা একটি শব্দে দাও :

গাহায়াব হোনায সোঁলুফোরখী মোনসে বাথ্ৰা এৰা মোনসে সোদোবজোঁ ফিন হো :

(i) In which year was the 'Protection of Women from Domestic Violence Bill' passed?

কোন চনত 'মহিলাৰ ঘৰুৱা হিংসা সুৰক্ষা বিল'খন গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

'গৃহস্থালিৰ সহিংসতা থেকে নারীদের সুৰক্ষা বিল' কোন সালে গৃহীত হয়েছিল ?

বৰে বোসোৱাব 'হীবাফোরজোঁ গাদব জামায়নিফ্ৰায় হিনজাবফোরখী উদাঁ খালামনায় বিল'খী বাৰহোদোঁমোন?

(j) Why is recognition easier than recall?

স্মরণতকৈ প্রত্যভিজ্ঞা কিয় সহজ ?

স্মরণ অপেক্ষা প্রত্যভিজ্ঞা কেন সহজ ?

গনায়থিনায়া গোসোখানায়া নিখুই গোরলৈসিন মানো?

(k) 25% of the scores in a distribution is less than the score 40 and 25% is more than the score 62. Find out the quartile deviation of the distribution.

এখন বিতরণ তালিকার 25% রাশি 40 রাশিটোর তলত আৰু 25% রাশি 62 রাশিটোর ওপৰত আছে। উক্ত বিতরণ তালিকার চতুর্থক বিচ্যুতি নির্ণয় কৰা।

একটি বণ্টন তালিকার 25% রাশি 40 রাশিটির নিচে এবং 25% রাশি 62 রাশিটির উপরে আছে। উক্ত বণ্টন তালিকার চতুর্থক বিচ্যুতি নির্ণয় কৰো।

মোনসে রনসারথিআব 25% নম্বর ফোরা 40 নম্বরনি গাহায়াব থায়ো আরো 25% আ 62 নম্বরনি বাঁসিন জায়ো। রনসারথিনি ব্ৰৈথি থাংল্লেখাইখৌ দিহুন।

(l) Who was the Chairman of the Secondary Education Commission, 1952-53?

1952-53 চনৰ মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ সভাপতি কোন আছিল ?

1952-53 সালের মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগের সভাপতি কে ছিলেন ?

1952-53 বোসোরনি গেজেরারি সোলোঁথাই আয়'গনি মাসিগিরিয়া সোরমোন?

(m) What was the name of the programme adopted for improvement of primary education in India on the basis of the National Education Policy, 1986?

জাতীয় শিক্ষা নীতি 1986-অৰ আধাৰত ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা আঁচনিখনৰ নাম কি আছিল ?

জাতীয় শিক্ষা নীতি, 1986-ৰ ভিত্তিতে ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ জন্ম গৃহীত কৰ্মসূচীৰ নাম কী ছিল ?

ভাৰতআব গুদি ফরায়সালিখৌ জৌগাখা হোনায়নি থাখায় হায়ুডারি সোলোঁথাই বিথাংখি, 1986 খৌ বিথা খালামনা লানায হাৰাফারিনি মুডা মা?

(n) Write a common characteristic of maturation and learning.

পৰিপক্বতা আৰু শিকনৰ এটা উমৈহ্ৰীয়া বৈশিষ্ট্য লিখাঁ।

পৰিপক্বতা (maturation) ও শিখন (learning)-এৰ একটি সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য লেখো।

রনায় আরো সোলোঁনায়নি জুনিয়া মোনসে আখুথাইখৌ লির।

(o) A boy normally tries to talk like his father or elder brother. Which method of learning seems to operate in this case?

এজন সৰু ল'ৰাই সাধাৰণতে দেউতাক বা ককায়েকৰ দৰে কথা ক'বলৈ যত্ন কৰে।

এই ক্ষেত্ৰত শিকনৰ কোনটো পদ্ধতিয়ে ক্ৰিয়া কৰা যেন লাগে ?

একটি ছেলে সাধাৰণত তার পিতা বা বড়ো ভাইয়ের মতো কথা বলার চেষ্টা করে।

এখানে কোন শিখন পদ্ধতি কার্যকর হচ্ছে ?

সাসে হৌবাসায়া সরাসনসায়ৈ গাবনি বিফা এৰা দেৱসিন বিদা বায়দি রায়জলায়নো নাজায়ো। বে বেলায়াব সোলোঁনায়নি মবে সহায়্যা খামানি মাৰো?

(p) What does the Greek term 'hygiene' mean?

গ্ৰীক শব্দ 'hygiene'-অৰ অৰ্থ কি ?

গ্ৰিক শব্দ 'hygiene'-এৰ অৰ্থ কী ?

গ্ৰীক সোদোৰ 'hygiene' নি আঁথিআ মা?

2. Answer any *twelve* of the following questions : $2 \times 12 = 24$

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিচের যে কোনো বারোটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

গাহায়াব হোনায় সোলুফোরনি জায়খিজায়া জিনৈনি ফিন হৌ :

(a) What do you mean by vocationalization of secondary education?

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণ বুলিলে কি বুজা ?

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণ (vocationalization) বলতে কী বোঝ ?

গেজেরারি সোলোঁথাইখৌ জিউৱাহায্যারি খালামনায বুন্লা মা বুজিযো?

(b) Write the structure of secondary education as suggested by the Kothari Commission.

কোঠাৰী আয়োগৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনিটো লিখাঁ।

কোঠাৰী আয়োগৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী মাধ্যমিক শিক্ষাৰ কাঠামোটি লেখো।

ক'থাৰি আয়'গা বোসোন হোনায বায়দি মেজেরি ফরায়সালিনি দাথাইখৌ লিৰ।

(c) Why is non-formal education considered as a flexible system of education?

অগতানুগতিক শিক্ষাক কিয় এক নমনীয় শিক্ষা ব্যবস্থা বুলি বিবেচনা কৰা হয়?

অপ্রাতিষ্ঠানিক শিক্ষা (non-formal education) কেন একটি নমনীয় শিক্ষাব্যবস্থা হিসেবে বিবেচিত হয়?

গোৱা নভৈ খান্থি লেখা সোলোঁথাইখৌ মানো মোনসে সোলায়-সোল' খান্থি হিসাবে গনায়না লানায় জায়ো?

(d) "All open education is distance education, but all distance education is not open education." Give two reasons.

"সকলো মুক্ত শিক্ষাই দূৰ শিক্ষা কিন্তু সকলো দূৰ শিক্ষাই মুক্ত শিক্ষা নহয়।" দুটা যুক্তি দিয়া।

"সব মুক্ত এডুকেশনই দূৰ শিক্ষা, কিন্তু সব দূৰ শিক্ষাই মুক্ত এডুকেশন নয়।" দুটি কারণ দৰ্শাও।

"গাসৈ উদাং সোলোঁথাইআ জানথাইযাৰি সোলোঁথাই নাথায় গাসৈ জানথাইযাৰি সোলোঁথাইআ উদাং সোলোঁথাই নভা।" মোননৈ জুক্তি হো।

(e) "Physical education leads to a healthy life." Give two reasons.

"শাৰীৰিক শিক্ষাই এটা সুস্থ জীৱনৰ বাট দেখুৱায়।" দুটা যুক্তি দিয়া।

"শাৰীৰিক শিক্ষাই একটি সুস্থ জীৱনৰ দিকে নিয়ে যায়।" দুটি কারণ দৰ্শাও।

"দেহাযাৰি সোলোঁথাইআ মোনসে গোগো জিউখৌ দৈদেণো।" মোননৈ জুক্তি হো।

(f) What do you mean by 'women empowerment'?

'মহিলা সবলীকৰণ' বুলিলে কি বুজা?

'নারী ক্ষমতায়ন (women empowerment)' বলতে কী বোঝ?

'আইজো গাহো বাঁহোথাই' বুন্লা নোঁ মা বুজিয়ো?

(g) Write any two principles of environmental education.

পৰিবেশ শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা নীতি লিখাঁ।

পৰিবেশ শিক্ষাৰ যে কোনো দুটি নীতি লেখো।

আবহাৱাযাৰি সোলোঁথাইনি জায়খিজাযা মোননৈ খান্থিফোরখৌ লিৰ।

(h) Mention two characteristics of trial and error method of learning.

শিকনৰ প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখাঁ।

শিখনেৰ প্ৰচেষ্টা ও ভুল পদ্ধতিৰ দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

নাজানায আৰো গোরোন্থিজোঁ সোলোঁনাযনি মোননৈ আখুথাইফোরখৌ মুখ'।

(i) "Lata memorized two poems from her book one after another. But she forgot the first one after learning the second poem." Explain briefly the cause of her forgetting.

"লতাই তাইৰ কিতাপৰ পৰা দুটা কবিতা এটাৰ পিচত এটাকৈ মুখস্থ কৰিছিল। কিন্তু দ্বিতীয় কবিতাটো মুখস্থ কৰাৰ পিচত তাই মন কৰিলে যে প্ৰথম কবিতাটো তাইৰ মনত নাই।" তাইৰ এই পাহৰণিৰ কাৰণ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰাঁ।

"লতা ওৱ বই থেকে দুটি কবিতা একটিৰ পর একটি মুখস্থ করেছিল। কিন্তু দ্বিতীয় কবিতাটি মুখস্থ করার পর সে মনে করল যে প্ৰথম কবিতাটি ওৱ মনে নেই।" তাৰ এই ভুলে যাওয়ার কারণ সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰো।

"লতাতাযা গাবনি বিজাবনিফ্ৰায় গানৈ খন্থাফোরখৌ মোনসেনি উনাব মোনসে গোসোআব লাখিদোঁমোন। নাথায় নৈথি খন্থাফোরখৌ সোলোঁনানৈ গিবি খন্থাফোরখৌ বাবগাৰ লাঁদোঁমোন।" গুসুঙৈ বিনি বাবগাৰলাঁনাযনি জাহোনখৌ ফোরমায়।

(j) To which laws of learning are the following proverbs related?

তলৰ প্ৰবাদকেইটা শিকনৰ কোন কোন নীতিৰ সৈতে জড়িত?

নিচের প্ৰবাদগুলি শিখনেৰ কোন কোন নীতিৰ সঙ্গে জড়িত?

सौलोँनायनि मबे आयेनफोरा गाहायाव होनाय बाथ्नाफोरजोँ सोमोन्दो गोनां?

(i) Habit is the second nature.

অভ্যাসৰ নৰ কৰ্ণপথে কৰে শৰ।

অভ্যাস হচ্ছে দ্বিতীয় প্ৰকৃতি।

सर'आनो नैथि आखु।

(ii) Success leads to success.

কৃতকাৰ্যতাই কৃতকাৰ্যতাক আগুৱাই নিয়ে।

কৃতকাৰ্যতাই কৃতকাৰ্যতাকে এগিয়ে নিয়ে যায়।

जाकुंसारनायानो जाकुंसारनायनि फारसे दैदैनो।

(k) Write two differences between volitional and non-volitional attention.

ঐচ্ছিক আৰু অনৈচ্ছিক মনোযোগৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

ঐচ্ছিক ও অনৈচ্ছিক মনোযোগের দুটি পার্থক্য লেখো।

गावगोसोआरि आरो गोसो गैथैनि गेजेराव मोननै फाराग लिर।

(l) Explain briefly the relationship between mental and physical health.

মানসিক আৰু দৈহিক স্বাস্থ্যৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক ও দৈহিক স্বাস্থ্যের মধ্যে থাকা সম্পর্ক সংক্ষেপে ব্যাখ্যা করো।

गोसोआरि आरो देहायारि सावस्रिनि गेजेराव थानाय सोमोन्दो सुंदोबै फोरमाय।

(m) Write briefly about the educational significance of interest.

আগ্রহৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

আগ্রহের শৈক্ষিক তাৎপৰ্যের বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।

सोलोथाइयारि गुमुरनि गोनाथिनि सोमोन्दै सुंद'थै लिर।

(n) What do you mean by preservative function of mental hygiene?

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ সংৰক্ষণমূলক কাৰ্য বুলিলে কি বুজা?

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের সংরক্ষণমূলক কার্য বলতে কী বোঝো?

गोसोआरि देहा बिगियाननि रैखाथि होनाय हाबा होनोब्ला नों मा बुजियो?

(o) The mean of 10 scores is 37. If one score is excluded, their mean becomes 35. Find out the excluded score.

10 টা বাশিৰ গড় হৈছে 37. যদি ইয়াৰ পৰা এটা বাশি বাদ দিয়া হয়, তেতিয়া গড় হ'ব 35. বাদ দিয়া বাশিটো উলিওৱা।

10টি বাশিৰ গড় হৈছে 37. যদি এর থেকে একটি বাশি বাদ দেওয়া হয়, তখন গড় হবে 35. বাদ দেওয়া বাশিটি নির্ণয় করো।

10 नम्बरनि गेजेरथिआ 37. जुदि मोनसे नम्बरखौ एरख'योब्ला, अब्ला बिसोरनि गेजेरथिआ 35 जायो। एरख'नाय अनजिमाखौ दिहुन।

(p) Write two importance of graphic representation of the frequency distribution.

বাৰংবাৰতা বিভাজনৰ লেখচিত্ৰিক উপস্থাপনৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা লিখা।

বারংবারতা বিভাজনের গ্রাফিক চিত্রের উপস্থাপনের দুটি প্রয়োজনীয়তা লেখো।

गले-गलेथा रानसारथिनि थाखाय बो सावगारिखौ दिन्थिनायनि मोननै गोनाथि लिर।

3. Answer any ten of the following questions : 4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিচের যে কোনো দশটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

गाहायाव होनाय जायखिजाया मोनजि सोलुफोरनि फिन हो :

(a) Explain the opinion of the Indian Education Commission, 1964-66 on vocationalization of secondary education.

1964-66 চনৰ ভাৰতীয় শিক্ষা আয়োগে বৃত্তিমুখী শিক্ষা সন্দৰ্ভত কেনেধৰণৰ মতামত আগবঢ়াইছিল বৰ্ণনা কৰা।

1964-66 সনের ভারতীয় শিক্ষা আয়োগ বৃত্তিমুখী শিক্ষা সম্পর্কে কী মত পোষণ করেছেন তা বর্ণনা করো।

भारतारि सोलोथाइ आय'ग, 1964-66 मथे गेजेरारि सोलोथाइ जिउराहायारि खालामनायनि सायाव बिबुंथिखौ बेखेव।

(b) Discuss the suggestions offered by the National Education Policy of 1986 to equalize educational opportunity.

শৈক্ষিক সমতা স্থাপনৰ বাবে 1986 চনৰ জাতীয় শিক্ষা নীতিয়ে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা।

শৈথিক সমতা স্থাপনৰ জন্ম জাতীয় শিক্ষা নীতি, 1986-ৰ প্ৰস্তাবগুলি আলোচনা কৰো।

সমান সোলোঁথাইয়াৰি খাবুফোৱ হোনো থাখায় 1986 মায়থাইনি হায়ুডাৰি সোলোঁথাই বিথাংখিআ হোনায় বোসোনফোৱখৌ সাবায়।

(c) Write four characteristics of open university.

মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লেখো।

উদাং মুলুগ সোলোঁসালিনি মনৰৈ আখুথাইফোৱখৌ লিৰ।

(d) Why is distance education important in present society?

বৰ্তমান সমাজৰ বাবে দূৰৱৰ্তী শিক্ষা কিয় প্ৰয়োজনীয়?

বৰ্তমান সমাজে দূৰ শিক্ষা কেন প্ৰয়োজনীয়?

দানি সমাজাব জানথাইয়াৰি সোলোঁথাইআ মানো গোনং?

(e) What do you mean by population education? Mention three objectives of population education. 1+3=4

জনসংখ্যা শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? জনসংখ্যা শিক্ষাৰ তিনিটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা বলতে কী বোঝা? জনসংখ্যা শিক্ষাৰ তিনিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

সুবুঁ সানখো সোলোঁথাই বুঁব্লা মা বুজियो? সুবুঁ সানখো সোলোঁথাইনি মনথাম বিথাংখিফোৱখৌ লিৰ।

(f) Explain the importance of women empowerment.

নাৰী সবলীকৰণৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

নাৰী ক্ষমতায়নৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাঁহোথাইনি গোনংখিখৌ ফোৱমায়না লিৰ।

(g) Write four characteristics of learning.

শিকনৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

শিকনৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লেখো।

সোলোঁনায়নি মনৰৈ আখুথাইফোৱখৌ লিৰ।

(h) Explain with example how learning is possible through conditioning.

অনুবন্ধন পদ্ধতিৰে শিকন কিদৰে সম্ভৱ হয়, উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

কীভাবে অনুবন্ধন-এৰ মাধ্যমে শিকন সম্ভৱ, উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰো।

মাৰোঁৱে ৱাদায়নি গেজেরজোঁ সোলোঁনায়া জাথাবনা জায়ো বিদিন্থিনি গেজেরজোঁ বেখিব।

(i) Write four differences between logical memory and rote memory.

যুক্তিসংগত বা যৌক্তিক স্মৃতি আৰু মুখস্থ স্মৃতিৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য লিখা।

যুক্তিসংগত বা যৌক্তিক স্মৃতি ও মুখস্থ স্মৃতিৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য লেখো।

জুক্তিগোনাঁ বিসম্বি আরো খৌথিয়াৰি বিসম্বিনি গেজেরাব থানায় মনৰৈ ফাৰাগ লিৰ।

(j) Memory can be good and bad both. Justify your answer.

স্মৃতি ভাল আৰু বেয়া দুয়োধৰণৰ হ'ব পাৰে। যুক্তিসহ উত্তৰ দিয়া।

স্মৃতি ভালোও হতে পারে, খাৰাপও হতে পারে। যুক্তিসহ উত্তৰ দাও।

বিসম্বিআ মোজাঁ এबा गात्रि मोनैबो जानो हागौ। फिननायखौ बिजिरना लिर।

(k) Discuss about four objective or external conditions of attention.

মনোযোগৰ চাৰিটা বস্তুনিষ্ঠ বা বাহ্যিক কাৰকৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

মনোযোগেৰ চাৰটি বস্তুনিষ্ঠ বা বাহ্যিক শর্ত আলোচনা কৰো।

গোসা হোনায়নি মনৰৈ থাখি এৰা বায়জৌনি রাদায়খৌ সাবরায়।

(l) Mention any four roles that a school should play to prevent the mental illness of students.

ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ মানসিক অসুস্থতা প্রতিবোধ কৰিবলৈ এখন বিদ্যালয়ে ল'ব লগা যিকোনো চাৰিটা ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

ছাত্র-ছাত্রীদের মানসিক অসুস্থতা প্রতিবোধে একটি বিদ্যালয়ের যে কোনো চাৰটি ভূমিকা উল্লেখ কৰো।

ফরায়সাফোরনি গোসাআরি বেৰামখৌ হোৰথানো থাখায় গংসে ফরায়সালিয়া লানো গোনাং জায়খিজায়া মনৰৈ বিফাব মুখ'না লিৰ।

(m) Discuss the role of family in promoting proper mental health of children.

শিশুৰ উপযুক্ত মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিকাশত পৰিয়ালৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

শিশুদেৰ মানসিক স্বাস্থ্য উন্নয়নে পৰিবাৰেৰ ভূমিকা আলোচনা কৰো।

গথ'ফোরনি আরজাথাব গোসাআরি সাবসি জৌগানায়াব নখরনি বিফাবখৌ সাবরায়।

(n) What do you mean by measures of central tendency? Mention three advantages of median as a measure of central tendency.

1+3=4

কেন্দ্ৰীয় প্রবণতাৰ জোখ বুলিলে কি বুজা? কেন্দ্ৰীয় প্রবণতাৰ জোখ হিচাপে মধ্যমাৰ তিনিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

কেন্দ্ৰীয় প্রবণতাৰ পরিমাপ বলতে কী বোঝ? কেন্দ্ৰীয় প্রবণতাৰ পরিমাপ হিসাবে मध्यमाৰ তিনিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।

মিৰু মোখাংথাইনি সুগ্ৰাফোর বুন্ড্লা মা বুজियो? মিৰু মোখাংথাইনি সুগ্ৰাফোৰাব গেজেরমানি মৌনথাম হামজাথাবনাফোরখৌ মুখ'।

(o) What is histogram? Draw a histogram from the following frequency distribution table (use graph paper) :

আয়তচিত্র কাক বোলে? তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা এক আয়তচিত্র অঙ্কন কৰা (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিব) :

আয়তচিত্র কাকে বলে? নিচে দেওয়া बारंबारता বিভাজन तालिकाৰ থেকে একটি আয়তচিত্র অঙ্কন কৰো (গ্রাফ কাগজ ব্যবহার কৰবে) :

খুন্খিয়া বো সাবগাৰিআ মা? গাহায়নি গলে-গলেথা রানসারথি সংলাইনিফ্রায় খুন্খিয়া বো সাবগাৰিখৌ আখি (খাখৌলু-বিলাই বাহায়) :

Class Interval Frequency

শ্ৰেণী অন্তৰাল বাৰংবাৰতা

শ্ৰেণী অন্তৰাল বাৰংবাৰতা

থাখৌ খৌন্দৌব গলে-গলেথা

85-89 3

80-84 7

75-79 10

70-74 8

65-69 12

60-64 10

55-59 6

50-54 4

$N = 60$

4. Answer any four of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিচের যে কোনো চাৰটি প্ৰশ্নেৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায় জায়খিজায়া মনৰৈ সৌলুনি ফিন হো :

(a) Describe the aims of secondary education as suggested by the Mudaliar Commission.

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে মুদালিয়াৰ আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

মুদালিয়াৰ আয়োগ প্ৰস্তাবিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যগুলি বৰ্ণনা কৰো।

মুদালিয়াৰ আয়'গনি বোসোন মথে গেজেরারি সৌলৌথাইনি থাখিফোরখৌ ফোরমায়।

(b) What do you mean by value education? Discuss the need of value education in the present social circumstances. 2+4=6

মূল্যবোধ শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? বর্তমান সামাজিক পৰিস্থিতিত মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধ শিক্ষা বলতে কী বোঝ? বর্তমান সামাজিক পৰিস্থিতিতে মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰো।

बेसेननां सोल्लोथाइ बुंल्लानों मा बुजियो? आथिखालनि समाजारि थासारिआव बेसेननां सोल्लोथाइनि गोनांथिखौ सावराय।

(c) What is insightful method of learning? Write the educational significance of insightful method of learning. 2+4=6

শিকনৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতি কি? শিকনৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য লিখা।

অন্তৰ্দৃষ্টিনিৰ্ভৰ শিখন পদ্ধতি কী? শিখনেৰ অন্তৰ্দৃষ্টিনিৰ্ভৰ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য লেখো।

सोल्लोथाइनि इसिं नोजोरारि आदबआ मा? इसिं नोजोरारि सोल्लोनायनि सोल्लोथाइयारि गुमुरनि आदबखौ लिर।

(d) What is forgetting? Discuss about four psychological causes of forgetting. 2+4=6

বিস্মৃতি কি? বিস্মৃতিৰ চাৰিটা মানসিক কাৰণ আলোচনা কৰা।

বিস্মৃতি কী? বিস্মৃতিৰ চাৰিটা মানসিক কাৰণ আলোচনা কৰো।

बावगारनाया मा? बावगारनायनि मोन्रै गोसोआरि सानथौखौ फोरमायना लिर।

(e) Discuss the scope of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিধিৰ পৰিধি আলোচনা কৰো।

गोसो देहा बिगियाननि अरथाइखौ सावराय।

(f) Find out the quartile deviation from the following distribution table :

তলৰ বিভাজন তালিকাৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰা :

নিচের বিভাজন তালিকা থেকে চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰো :

गाहायनि रानसारथि संलाइनिफ्राय भ्रैथि थांज्लेथाइखौ दिहुन :

Class Interval	Frequency
শ্ৰেণী অন্তৰাল	বাৰংবাৰতা
শ্ৰেণি অন্তরाल	बारंवारता
थाखो खोन्दोब	गले-गलेथा
80-84	3
75-79	4
70-74	7
65-69	8
60-64	12
55-59	7
50-54	4
45-49	3
40-44	2
	$N = 50$

★★★